

Az ítéltábla dr. Váczi Péter ügyvéd által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében, a Veszprém Megyei Bíróság 2011. október 12. napján kelt 5.P.20.515/2011/11. számú ítéletével szemben, a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 8.000.-(nyolcezer) forint másodfokú perköltséget,
a Magyar Államnak pedig az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 10.000.-(tízezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 15.000.-Ft perköltséget, és a Magyar Államnak felhívásra 10.000.-Ft eljárási illetéket.

A Veszprémi Városi Bíróság előtt 9.P.20.611/2007. számon a felperes és házastársa közti bontóperben a bíróság a felek közös gyermekét ideiglenes intézkedéssel az anyánál helyezte el. Az apa és a gyermek közötti kapcsolattartást szabályozta a felperesi apának fel nem róható okból elmaradó kapcsolattartás pótlása tekintetében is.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperest érintően 2009 nyarán az időszakos kapcsolattartás folyamán több alkalommal akadály merült fel. 2009. július 11-től július 19. napjáig motorostársaival jutalomutazáson vett részt **Városban**.

A felperes az alperes gyámhivatala hivatalos helyiségében 2009. június 17. napján megjelent, és kérte "A" lánya vonatkozásában az időszakos kapcsolattartás végrehajtását. A hivatalban ugyanezen a napon másodízben történő személyes megjelenését követően a jegyzőkönyvbe foglaltakon túl, szóban további tájékoztatást kért az ügyintézőtől. A felperes kérdése arra vonatkozott, hogy amennyiben felperes a tervezett elutazását a gyermek anyja részére előre bejelenti, úgy az elutazás időtartama hozzáadódik-e az elmaradt és pótlandó kapcsolattartási időhöz.

Mivel a kapcsolattartás ideiglenes intézkedésben szabályozott módja miatt felperesnek nem volt lehetősége arra, hogy a gyermeket többnapos külföldi nyaralásra magával vigye (figyelemmel arra, hogy felperest az elvitel joga délelőtt 9 órától este 6 óráig illeti meg), ezért az eljáró ügyintéző azt a tájékoztatást adta, hogy a kapcsolattartási idő az utazás egyhetes időtartalmával meghosszabbodik.

Felperes 2009. július 29-én kezdeményezett eljárást a **városi** utazás időtartama pótlásának végrehajtásával kapcsolatosan arra hivatkozással, hogy a gyermek édesanyja nem biztosította számára a nyári szünidei kapcsolattartás lehetőségét. A felperes állítása szerint munkahelyi elfoglaltsága és betegsége okán nem tudott élni a kapcsolattartási jogával.

A ... Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala a számú végzésével a felperes végrehajtási kérelmét elutasította azzal, hogy a kapcsolattartás elmaradása a felperesnek felróható. A felróhatóság attól függetlenül megállapítható, hogy a felperes értesítési kötelezettségének eleget tett. A végzés indokolása kiemelte, hogy a **városi** utazás az apa elhatározásán múlt.

A ... Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a számú végzéssel módosított, 24/392-32/2009. számú végzésével a felperes fellebbezését elutasította, mivel a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelem időelőtti volt. Az édesapa a végrehajtási eljárást 2009. július 29-én kezdeményezte, amikor a kapcsolattartás pótlására igényelt időtartam még nem telt el. Egyúttal tájékoztatta a másodfokú hatóság a felperest, hogy a végrehajtás iránti kérelem előterjesztésének lehetősége még fennáll.

A felperes kereseti kérelmében 126.000.-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk.348. § (1) bekezdése alapján. Arra hivatkozott, hogy a **városi** utazás időtartama alatti kapcsolattartás lehetőségétől azért esett el, mert 2009. június 17-én 10 órakor a **városi** gyámhivatal eljáró ügyintézője részére téves információt adott. A **városi** utazás mellett abban a hiszemben döntött, hogy az emiatt elmaradt kapcsolattartás a későbbiekben - figyelemmel az ügyintézőtől kapott információkra - pótolható.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az ügyintéző terhére jogellenes magatartás nem állapítható meg. Annak megítélése, hogy az elmaradt kapcsolattartási idő pótlására sor kerülhet-e, mindig több feltétel együttes mérlegelését igénylő, az adott tényállástól függő kérdés.

Az elsőfokú bíróság a kártérítési felelősség Ptk.349. §-ban meghatározott különös és a Ptk.339. § (1) bekezdésében szabályozott általános feltételeinek együttes fennállását vizsgálva megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn.

Kiemelte, hogy a jogalkalmazó szerv kártérítési felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg abban az esetben, ha az ezen alapuló téves felvilágosítás eredményezi az ügyfél vagyoni kárát vagy nem vagyoni hátrányát. A bizonyítási kötelezettség mind a tájékoztatás megtörténte, mind annak téves volta tekintetében a felperest terhelte. A felperes által készített és csatolt hangfelvétel azonban a fentiek igazolására nem alkalmas.

A hangfelvétel tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes más tartalmú tényállásra alapítottnan fogalmazott meg kérdést az ügyintéző felé, mint amely tényállás alapján végül a kapcsolattartás pótlását célzó kérelmét a hatóság elutasította. Kifejezetten a jutalom motoros utazással összefüggő akadályoztatás kérdéskörét az ügyintéző felé nem fogalmazta meg. A felperes általánosságban feltett kérdése arra vonatkozott, hogy az előre bejelentett utazás miatt elmaradt kapcsolattartást pótolni köteles-e a kötelezett.

Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az ügyintéző által tett rövid összegzés - az adott szöveggörnyezetben - nem értelmezhető olyan általános érvényű tájékoztatásként, miszerint külföldi nyaraláson való részvétel esetén minden esetben kizárt az önhiba, tehát felróhatóság hiányában a kapcsolattartást automatikusan pótolni kell. A rövid - hallhatóan a felperes által irányított - beszélgetést csak a felperes értelmezte kiterjesztően.

A kapcsolattartás pótlására felróhatóság, önhiba hiányában van lehetőség. Amennyiben felperes e körben általános érvényű tájékoztatást kíván kapni, úgy elvárható a kérdés pontos megfogalmazása.

Mivel a felperes nem egyértelműen fogalmazta meg azt, amiről információt kért, másrészt a konkrét tényállást sem közölte, így az ügyintéző részéről téves tájékoztatásban megnyilvánuló jogellenes magatartás nem állapítható meg.

Felperes fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereseti kérelemnek adjon helyt, és alperest perköltségben marasztalja.

Az elsőfokú eljárásban előadottakat bővítve hangsúlyozta, hogy az ügyintéző a gyámhivatal erre a célra rendelt hivatali helyiségében, hivatali időn belül adta - a tartalmát illetően - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló, a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 5. § (1), (2) bekezdéseibe ütköző, téves tájékoztatását. Tény, hogy a felperesnek okozott, - a gyermekkel való együttlét elmaradásából eredő - nem vagyoni kár az ügyintéző államigazgatási szolgálati viszonyával okozati összefüggésben keletkezett.

Az ügyintéző megszegte a Ket.39. § (6) bekezdésében írtakat, mivel a tájékoztatásról feljegyzést kellett volna készítenie. Ennek hiányában a bizonyítás fokozott nehézséget okoz az ügyfélnek.

Kiemelte a felperes, hogy az eljáró ügyintézőtől állásfoglalást kért arra vonatkozóan, hogy önhibának minősül-e az utazás, melynek időpontját nem a felperes határozza meg. Az ügyintéző úgy foglalt állást, hogy ez esetben nem áll fenn az önhiba, így a kötelezettnak az elmaradt kapcsolattartást pótolnia kell. A kapcsolattartás végrehajtására irányuló felperesi kérelmet a hatóság - a fenti tájékoztatással szemben - elutasította.

Téves az elsőfokú ítéletben kifejtett azon álláspont, hogy a konkrét ügyben minden részletre kiterjedően felvilágosítást kellett volna adnia, mivel az ügyintéző konkrét ügyben állást sem foglalhat. A hatósághoz forduló ügyféltől nem elvárható, hogy a feltett kérdéséhez szükséges információkat előre közölje az ügyintézővel. A pontos válaszadáshoz szükséges releváns információkra az ügyintézőnek kell rákérdeznie az ügyféltől. Felperes általános tájékoztatást kért, amiben példaként szerepelt - a saját maga által választott időben és helyre - a lányával történő utazás esete. Felperes a választ úgy értelmezte, ha az önhiba a példaként hozott esetben a legvalószínűbb, úgy- többről a kevesebbre következtetés útján - a motoros jutalom út (ahol az utazás ideje nem a felperestől függ) kevésbé eredményez felróhatóságot a felperes terhére.

A fellebbezés rámutatott a „feladathárító” hatósági mechanizmusra, miszerint „konkrét ügy” folyamatba tételéig a hatóság nem ad átfogó tájékoztatást, más esetben épp az adott „konkrét ügy” akadályozza a hatóság általános jellegű állásfoglalását.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései is helytállóak. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtettekkel is teljes körűen egyetért, a fellebbezésben írtakra tekintettel azt az alábbiakkal egészíti ki.

A Ket. - felperes által fellebbezésében hivatkozott - 39. § (6) bekezdése szerint hivatalos feljegyzésben kell rögzíteni az olyan eljárási cselekményt, amelyről nem készül jegyzőkönyv, vagy hangfelvétel, vagy kép- és hangfelvétel. A hivatalos feljegyzés tartalmazza felvételének helyét és időpontját, az ügy tárgyát és számát, az eljárási cselekményt, az eljáró ügyintéző nevét és aláírását. A 39. § (7) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy nem kell jegyzőkönyvet, illetve hivatalos feljegyzést készíteni abban az esetben, amikor a hatóság az ügymenetre vonatkozó általános vagy az adott ügy állásáról szóló tájékoztatást nyújt az ügyfél részére.

Felperes a kapcsolattartás pótlásának lehetőségéről általános jellegű tájékoztatást kért elutazása esetére. A jelen tényállás és az idézett törvényi rendelkezések tükrében az állapítható meg, hogy nem történt olyan eljárási cselekmény, ami a feljegyzés készítését, az írásbeliséget megalapozta volna.

A Ket. 5. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás más résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek,

és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását. A (2) bekezdés szerint a közigazgatási hatóság a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelet tájékoztatja az ügyre irányadó jogszabály rendelkezéseiről, az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, illetve a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről, továbbá a természetes személy ügyfél részére a jogi segítségnyújtás igénybevételének feltételeiről.

Az ügyre irányadó teljeskörű, anyagi és eljárásjogi szabályokra is kiterjedő tájékoztatást azonban a közigazgatási hatóságnak csak akkor kell adnia, ha az ügyfél ezt kifejezetten és egyértelműen kéri, ismertetve mindazokat a tényeket, konkrét adatokat, amelyek mentén az ügyfél a tájékoztatást igényli, amelyekre a tájékoztatásnak vonatkoznia kell.

Mind a hangfelvétel csatolt szövege, mind a felperes 2011. június 16. napján megtartott tárgyaláson tett személyes nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes az ügyintéző felé nem fogalmazott meg a fentiek szerint konkrét kérdést. Az ügyintézővel folytatott rövid, improvizatív párbeszéd a kapcsolattartás - betegség, a másik gyermekkel történő elutazás miatti - elmaradásának pótlására vonatkozott. A motoros jutalomutazás lehetősége, ami a valóságos oka volt a kapcsolattartás elmaradásának, a beszélgetés során nem merült fel. Az ügyintéző válasza egyértelműen rögzíti az elmaradt kapcsolattartás pótolhatóságának alapvető szempontját, azaz a felróhatóság, az önhiba hiányát.

Akadályoztatás esetén azonban az önhiba fennállta, az önhiba tartalmi értékelése mindig csak egyedi esetben dönthető el.

A tényállás pontos ismerete nélkül, a felperes erre irányuló konkrét kérdése hiányában a kapcsolattartás elmaradásának felróhatósága előzetesen nem értékelhető, ennek mérlegelése az ügyintézőtől nem várható el.

Alperes alkalmazottja részéről megvalósuló nyilvánvalóan téves tájékoztatás, mint jogellenes magatartás hiányában az alperes kártérítési felelőssége nem megállapítható.

Utal az ítélet tábla arra, hogy az alperesi magatartás és a kapcsolattartás elmaradásából felperest ért nem vagyoni hátrány közti okozati összefüggés körében a felperes nem bizonyította azon állítását, hogy a motoros jutalomutazáson való részvételét kizárólag az ügyintéző állásfoglalásának tartalmától tette függővé.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.349. § (1) és 339. § (1) bekezdésében írt feltételek hiányában helytállóan utasította el a felperes kereseti kérelmét. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

Az ítélet tábla az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára és a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség alperes részére való megfizetésére.

Győr, 2012. szeptember 17. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

Kiadó: